

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Årsplan for Kausvol gardsbarnehage

Barnehageåret

2023/2024

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Innhold

Årsplan for Kausvol gardsbarnehage	1
Innledning	3
Velkommen til Kausvol gardsbarnehage	3
Formål	4
Rammebetingelser	4
Planer	5
Rammeplan for barnehagen.....	5
Temaplan.....	5
Årshjul	6
Progresjonsplaner	6
Progresjon	6
Arbeidsredskap.....	7
Årsplanen	7
Valg og begrunnelser.....	7
Planlegging, dokumentasjon og vurdering	7
Lokale tilpasninger	7
Visjon og ideologi	7
Omsorg.....	8
Lek.....	9
Danning	9
Læring	10
Tilvenning	10
Tilknytning.....	11
Samarbeid med skolen	12
Medvirkning	13
Barns medvirkning.....	13
Foreldres medvirkning.....	14
Foreldrerådet og SU, samarbeidsutvalget	14
Stange kommunes planer for barnehagene 2023/2024.....	14

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Innledning

Velkommen til Kausvol gardsbarnehage

Vi ønsker dere varmt velkommen til Kausvol gardsbarnehage! Vi har drevet barnehage på Stange i over 22 år, vi startet med å utvikle konseptet for gardsbarnehagen i juni 2001 og kunne ønske 12 barn velkommen til oppstart 19. november samme år. Vi var en ansatt i tillegg til Ragnhild og meg den første tiden, før vi utvidet til å være fem ansatte etter noen måneder med, lange arbeidsdager. Vi bygget den pedagogiske plattformen og satset på gard-, natur og uteliv. Dette speilet seg i alle aktiviteter, turer og i det pedagogiske arbeidet vårt. Nå, etter 22 år og 25 ansatte til, er det denne pedagogikken vi har vært tro mot, samtidig som vi har utviklet den i tråd med endringer i samfunnet, medvirkning fra barn, ansatte og foreldre. Engasjementet for læring i uterommene, naturen, fjøset og gården er vårt varemerke og mange barn i Stange har minner fra duejakt i barnehagen, turer til Holmen og Næstenhaugen, gjerne med et godt måltid eller samling rundt bålet. Samtaler, læring og undring med en god venn eller en tilstedeværende voksen i de naturlige læringsarenaene, er kjennetegn på vår kvalitet.

I dette barnehageåret skal vi blant annet jobbe sammen med Stange kommune om et prosjekt som heter Kompetanseløftet. Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet med kompetanseløftet er at alle barn og elever opplever å få et godt

tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole. Alle barn og unge skal få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel – uavhengig av sine forutsetninger.

Vi er nå i prosess med å ta imot nye barn og deres familier og inkludere dem i barnehagelivet på og rundt Kausvol. Velkommen til oss!

Live Brovold Sveum, Styrer i Kausvol gardsbarnehage.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Formål

Kausvol gardsbarnehage følger bestemmelsene i Lov om barnehager § 1: *«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.*

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.» Lov om barnehagen.

Rammebetingelser

Vi har styringsdokumenter som peker på hvordan en barnehage skal arbeide. For å synliggjøre dette utformer barnehagen en årsplan der vi redegjør for vår valgte pedagogiske praksis. Barnehagens praksis er bygget på føringene i styringsdokumentene, dette synliggjør vi i vår årsplan.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Barnehagens årsplan er et arbeidsverktøy for oss ansatte og et dokument som forteller foreldre hva vår pedagogiske praksis består av.

Styringsdokumenter

Årsplanen omsatt i praksis

Lov om barnehager
Rammeplanen
Stortingsmeldinger
NOU
Utdanningsdirektoratet
Regionale prosjekter
Kommunale satsning
Lokale føringer fra eier

Barnehagens
årsplan

Progresjonsplaner
Halvårsplaner
Månedspaner
Ukeplaner
Tavleposter
Foreldresamtaler
Daglige kommunik.
Kidplan

Planer

Rammeplan for barnehagen

Rammeplan for barnehagen er vårt styringsdokument over innhold og oppgaver. Vi bruker den til planlegging, dokumentasjon og vurderingsarbeid i barnehagen. Vi vil kvalitetssikre at vårt verdigrunnlag og vår praksis er i tråd med rammeplanen og at den brukes i alle deler av organisasjonen.

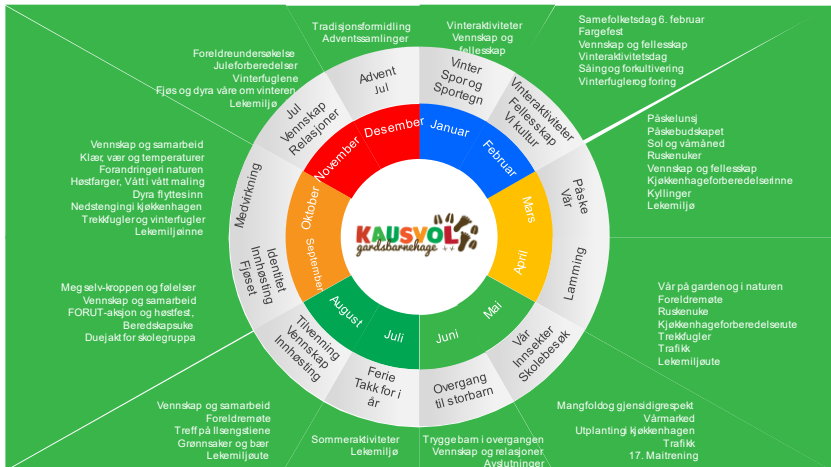
Temaplan

Basert på årshjulet er det laget mer detaljerte halvårsplaner og månedspaner. Vi har over mange år utarbeidet en temaplan som vi jobber etter og som er tilpasset vårt konsept som gardsbarnehage, der vi naturlig nok også er nært knyttet til naturen, årstider, vær og naturfenomener. Relasjoner, vennskap, mangfold, inkludering og livsmestring er viktig for oss og samfunnet ellers. Vi er med på å utdanne framtidens menneskelige ressurser.

Hvert halvår er delt opp i måneder og tema. Dette året forsterker vi temaarbeidet med utvikling av lekemiljøet der vi fordyper oss faglig og jobber forskningsbasert. For oss er medvirkning viktig, så veien til resultatet av arbeidsperioden vil være preget av både barn og ansattes interesser. Dette synliggjøres i avdelingenes ukeplaner på Kidplan.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Årshjul

Progresjonsplaner

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at alle barn i alle aldersgrupper skal får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barns interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskap og ferdigheter.» Rammeplan for barnehager

Hvert alderstrinn bygger på hverandre. Vi er ansvarlige for å møte og tilrettelegge, planlegge, evaluere og justere vår praksis slik at vi legger til rette for utvikling og progresjon. Det er igjennom vårt pedagogiske arbeid, fagområdene, visjon, ideologi, kjerneverdier og kvalitetsstandarder at vi møter barns leke-, aktivitets- og lærings erfaringer og tilpasser tilbudet til barnets alder og erfaringsgrunnlag og sikrer progresjon.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Arbeidsredskap

Årsplanen

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der det skal planlegges, reflekteres, gjennomføres, dokumenteres og vurderes. Vårt pedagogiske arbeid skal være forankret i Lov om barnehager og Rammeplanen og årsplanen skal synliggjøre hvordan vi arbeider med disse styringsdokumentene i vår pedagogiske praksis. I tillegg til denne årsplanen har vi mer detaljerte halvårsplaner i hver av gruppene.

Valg og begrunnelser

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Med utgangspunkt i rammeplanens fagområder, barnehagens og kommunens satsingsområder utarbeider barnehagen en årsplan. Avdelingene har halvårsplaner, månedsplaner og ukeplaner. Halvårsplanene legges ut på hjemmesiden og ukeplanene ligger i Kidplan appen, som det er enkelt å komme inn på å lese eller orientere seg for foreldre og ansatte.

Vi vurderer det daglige arbeidet vårt på bakgrunn av samtaler med barn, foreldre og ansatte. Hver måned og hvert halvår gjør vi faste evalueringer av egen praksis.

Lokale tilpasninger

Visjon og ideologi

Barnehagens visjon handler om hva vi skal skape sammen og hva vi skal strekke oss etter – hver dag.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Visjonen er et godt bilde på at vi ønsker å ha fast grunn under føttene, stabile forhold og god kontakt med jorda, samtidig som det utfordrer oss til å utvikle barns undring og åpne innstilling til livet som ligger foran dem. Kausvol gardsbarnehages ideologi bygger på formålet i loven, rammeplanen, stortingsmeldinger, samt kommunens satsningsområder. I tillegg er vår profil som gardsbarnehage basert på de mulighetene vi har her, og vi legger de pedagogiske aktivitetene til garden og naturen omkring oss.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Garden er som en egen liten verden for oss her i barnehagen. Kulturlandskapet, skogen og naturen rundt garden er arenaen vi bruker mye i vårt pedagogiske arbeid. Vi legger til rette for at barna skal få gode opplevelser på sine turer rundt om i naturen i de forskjellige årstidene, i allslags vær og lære seg om samspill i naturen og om samspill mellom naturen og omgivelsene. Slik lærer vi å respektere og verne om livet, naturen og hverandre.

Vi følger skiftningene i årstidene, gir barna innsikt i de prosessene som foregår i naturen, på jordet og i fjøset. Fra jord, til mat, til jord ved å la de ta del i såing, spiring, vanning, lusing, innhøsting, foredling, kompostering av avfallet fra det vi har dyrket. Alle skal føle seg velkommen, ivaretatt og få mulighet til å utvikle og utfolde seg.

Omsorg

Barnehagen har som oppgave å støtte barnas utvikling av egen identitet og selvbilde. Gjennom å delta i fellesskapet i barnehagen vil barna få kunnskap om seg selv og kunne bli bevisst sin egen personlighet. Ved at barna møter utfordringer i trygge relasjoner og omgivelser i barnehagen, der de får støtte og veiledning på handlinger og holdninger, vil de få et positivt forhold til seg selv og andre. For oss voksne i Kausvol er det veldig viktig å kunne gi barna de rette vekstforholdene.

Vi skal jobbe ut ifra Rammeplanens og barnehagens verdigrunnlag i relasjon med barna, støtte og veilede hvert enkelt barn og hele gruppen. Vi skal hjelpe barnet til å tilpasse seg en gruppe, oppmuntre dem til å være selvstendige og la dem være kritiske til normer og ulike former for påvirkninger.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Lek

Vi skal tilrettelegge for at barna får brukt sine evner i forskjellig lek- og læringsprosesser. Lek er førskolebarnets viktigste aktivitet, og leken betyr mye for barnets personlighetsutvikling. Gjennom leken fremmes barnets utvikling på alle områder: intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt. Av den grunn har leken en sentral plass i dagsrytmen i Kausvol gardsbarnehage.

Danning

Vi i barnehagen skal støtte barnas utvikling og tilnærming til omverdenen og være med på å legge grunnlaget for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap. Vi skal legge vekt på fellesskapet i barnehagen og barnegruppene, samtidig som barnas individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes. Vi skal også bidra til en felles forståelse for samfunnets verdier og normer for å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Læring

Vi i barnehagen skal skape et stimulerende miljø og legge til rette for læringsprosesser som støtter opp om barnas lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Vi skal vekke barnas nysgjerrighet og sørge for et tilbud av pedagogiske aktiviteter som stimulerer barnas behov for kreativitet, sansestimulering, undersøkelsestrang og vitebegjær. Gjennom våre pedagogiske aktiviteter skal barna oppleve å delta i et læringsfellesskap der de får bidra til egen og andres læring.

Tilvenning

Den første tiden da barnet starter i barnehagen er perioden som vi kaller tilvenning/tilknytning. Vårt fokus er at alle barna skal føle seg trygge og ivaretatt og få en god start her i Kausvol.

Denne perioden bruker vi på å bli kjent med barnet og dere foreldre. Her er samarbeidet med dere foreldre utrolig viktig. Det er dere som kjenner barnet aller best og kan være deres stemme og talerør slik at vi kan gjøre overgangen fra hjem til barnehage så god som mulig. All den informasjonen dere gir oss er noe som vi bygger videre på slik at barnet får sine behov dekket. Vi kan absolutt ikke erstatte dere foreldre, men vi ønsker å være en god nummer 2.

Å skape en slik tilknytning tar tid, og den kommer etter hvert som barnet opplever at vi er der, ser de, støtter, trøster og gir nærhet om igjen og om igjen over tid. Vi kan heller ikke ta bort savnet etter foreldrene, men vi kan tilby å være i følelsen sammen med barnet. Det gjør det lettere å tåle savnet.

Vi snakker mye om trygghetssirkelen i tilvenningsfasen. Den handler om at barna utforsker fra sin trygge havn. Barn kan sitte på fanget og følge med på det som skjer rundt seg. Etter en stund vil barnet ned fra fanget for å utforske litt på egen hånd. Etter en stund klatrer barnet opp på fanget igjen. Fanget er for barnet en trygg ladestasjon. Her fyller de seg opp og blir trygge, før de igjen klatre ned for å utforske mer. I begynnelsen trenger barnet ladestasjonen sin lenge og ofte, men etter hvert kan barnet holde på lenger før de trenger å lades. Og da er heller ikke behovet så stort for å sitte på fanget, det kan være nok å bare møte blikket til trygghetspersonen og få bekræftelse at det blir sett.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Tilvenningsfasen er i utgangspunktet satt til tre dager, men vi vet at det ofte tar lengre tid enn det for at barnet skal bli såpass trygt på personalet og lokalet. Vi anbefaler også at foreldrene forsøker å gjøre dagene så korte som mulig de første ukene for å sikre en best mulig tilvenning for deres barn. Dette fordi det tar tid og mye energi å venne seg til sin nye hverdag i barnehagen.

Tilknytning

For å kunne utvikle seg faglig og sosialt er barn avhengig av å møte trygge og tydelige voksenpersoner i hverdagen sin. Å kunne bli møtt av en de stoler på og som gir barnet støtte er viktig for barnets sosiale og kognitive utvikling.

Erfarer barnet gjentatte ganger at den voksne er til stede og kan gi trøst og støtte når barnet har behov for det, og samtidig vet at det er rom for egentid og egenutfoldelse, frigjøres energi til å kunne utforske, lære og oppleve mestring fordi den voksne er en trygg base som barnet kan utforske fra.

For oss voksne som jobber med de minste, er det viktig å ta oss god tid til å bli kjent med alle barna på vår avdeling i barnehagen. Gjennom ulike måter og ulike situasjoner bygger vi en god relasjon til hver enkelt, hvor metodene

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

er preget av varme og støtte, og skaper en trygg atmosfære i vår felles hverdag.

Barn danner seg et bilde av seg selv og sin egen verdi og betydning ut ifra hvordan nære voksne responderer, snakker med og hvordan de anerkjenner barna. For de minste barna handler det om at vi svarer raskt og tilpasset på barns initiativ, spesielt på gråt når de trenger trøst og hva de uttrykker gjennom kroppsspråk. Her er det viktig å «lese» barnets signaler og sette ord på det vi tenker at barnet ønsker (vi tolker barnet og dets signaler). Ved å gjøre det merker barnet at det blir tatt på alvor, den voksne lytter og barna får støtte der de trenger det og danner seg erfaringer om seg selv og sine egne følelser. Vi voksne bruker oss selv som et verktøy i vårt arbeid med barna.

Varme og omsorgsfulle voksne som ser, bekrefter og anerkjenner alle, det er en viktig faktor i det enkelte barnets sosiale læring i samhandling med andre barn. Det er viktig at barna opplever gode relasjoner, det gjør dem bedre rustet til å danne egne, gode relasjoner når de begynner i storbarnavdeling og senere ved skolestart.

Barnet vil i samspillet med de første tilknytningspersonene etablere «indre arbeidsmodeller» for samspill og disse samspillerfaringene vil påvirke hvordan barnet vil forholde seg til andre voksenpersoner de møter senere i livet.

Samarbeid med skolen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehage til skole. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen, og vi skal legge til rette for at de har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.

Femåringene i barnehagen møtes til felles skoleforberedende aktiviteter gjennom hele det siste året i barnehagen. Skolegruppa tar utgangspunkt i aktiviteter fra Lekbasert læring som er et forskningsbasert førskoleopplegg. Lekbasert læring skjer når barn får være med i aktiviteter hvor de er aktive og engasjerte, hvor de opplever mening og er i samspill med andre barn og voksne. Barns medvirkning er et kjennetegn på lekbasert læring. Barna skal

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

oppleve en sammenheng mellom barnehage og skole ved at de tilbys alderstilpasset aktiviteter som innbyr til lekbasert læring.

De 2 viktigste byggesteinene i opplegget er *Trygge varme relasjoner*, der barna kan trives, leke, utfolde seg og lære. *Lekbasert læring*, barna lærer når de er engasjerte, aktive, i interaksjon og når de opplever mening.

I førskoleopplegget har vi 4 områder som er viktig for at barn skal klare seg bra faglig og sosialt på skolen. Det er *sosial kompetanse, selvregulering, matematikk og språk*.

I skolegruppa skal barna lære seg basisferdigheter som de har med seg videre i skolen, for å mestre skolehverdagen på en best mulig måte. I dette arbeidet støtter vi oss til styringsdokumenter fra både stat og kommune. Stange Kommune har utarbeidet en handlingsplan for å trygge overgangen barnehage – skole for alle barnehagebarn. Vi drar på besøk til barnas skoler på våren der vi enten deltar i en time eller på en tur. Vi utforsker skolegårdene og gjør oss kjent. I tillegg til å jobbe med matematikk, bokstaver og språkutvikling, skal skolegruppa jakte due på overnattingstur i september, bruke nærmiljøet som opplevelses- og læringsarena og dra på en lang dagstur før vi avslutter skolegruppeåret med en høytidelig avslutning til sommeren.

Medvirkning

Barns medvirkning

Rammeplanen legger vekt på at den pedagogiske virksomheten skal organiseres og planlegges slik at det gis tid og rom for barns medvirkning. Vi skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Vi legger vekt på at barna skal få medvirke til innholdet i sin egen barnehagehverdag uavhengig av kommunikasjonssevner og språklige ferdigheter. Vi voksne i barnehagen tar utgangspunkt i hvert enkelt barns utvikling og uttrykksmåte, er lyttende og observante i forhold til kroppsspråk, handlinger og verbalt språk. Ved å la alle barna få medvirke i hverdagen og møte voksne som er tydelige, lytter og samtaler med barna, øker deres forståelse og respekt for andre barns ønsker og valg.

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

Foreldres medvirkning

Den daglige kontakten i bringe- og hente-situasjonen er utgangspunktet for et godt foreldresamarbeid. Ved behov for å utveksle informasjon eller drøfte spørsmål og problemer avtales tidspunkt med barnehagelærerne på barnets avdeling. To ganger i løpet av året, skal vi ha foreldresamtaler der vi kan snakke sammen i fred og ro. Det vil være en samtale rundt barnets fødselsdag og et tilbud om samtale rundt barnets ½ års dager. Vi utfører en utvidet to-års samtale i barnehagen, dette er et samarbeid med helsestasjonen i Stange. Vi observerer barnet i barnehagehverdagen og skiver et notat som helsestasjonen bruker til to års kontrollen. Foreldresamtaler kan også avtales etter behov.

Det vil være to foreldremøter i løpet av året. Ett på høsten med ny informasjon og ett på våren med et tema og en ekstern foredragsholder. Her ønsker vi innspill fra foreldrene.

Foreldrerådet og SU, samarbeidsutvalget

Barnehagens foreldreråd består av alle foreldrene. Fra foreldrerådet skal det velges en representant og en vararepresentant fra barna over tre og en representant og en vararepresentant fra barna under tre år til barnehagens samarbeidsutvalg. I tillegg sitter to representanter for ansatte, styrer og eier i SU. Samarbeidsutvalgets oppgave er å være et samarbeidsorgan mellom foreldre, personalet og eiere. Samarbeidsutvalget godkjenner også barnehagens årsplan.

Stange kommunes planer for barnehagene 2023/2024

De kommunale barnehagene er samlet i en virksomhet; «Virksomhet for barnehager». Alle barnehagene i kommunen, både private og kommunale, samarbeider tett. Det er felles kompetanseheving for alle barnehagene.

Kommunedelplan - Kjernen i kommunedelplan for oppvekst er troen på at alle barn og unge lærer med rett hjelp og støtte. Ett felles mål for barnehager og skoler i Stange er å skape en kultur for læring og danning gjennom kvalitet og tilpasning i oppvekstsektoren.

Kompetanseløftet - Et felles satsningsområde for 2023/2024 er kompetanseløftet. Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i

Vi gir tankene vinger og føttene røtter!

barnehager, skoler og PP-tjenesten, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det.

Målet med kompetanseløftet er at alle barn og elever opplever å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole. At alle barn og unge skal få mulighet til utvikling, mestring, læring og trivsel – uavhengig av sine forutsetninger. Barnehager, skoler, PP-tjenesten og andre i laget rundt barnet og eleven må jobbe sammen for å skape et inkluderende fellesskap. Det pedagogiske tilbudet må tilpasses slik at alle får et best mulig utgangspunkt for utvikling og læring.

Vi har våren 2023 foretatt en kartlegging i alle barnehagene i kommunen. Innholdet i den har vært å utvikle felles begrepsforståelse og sette ord på kompetansebehovet. Videre skal vi bruke dette til å utvikle organisasjonen basert på identifiserte behov. Det har vært fokus på fire kjerneverdier i kartleggingen;

- Å verdsette ulikhet
- Støtte alle barn og unge
- Samhandling i laget rundt barn og unge
- Læring og utvikling i profesjonsfellesskapet

Det er opp til hver enkelt barnehage å finne sine fokusområder i forbedringsarbeidet, samt at alle ansatte deltar på felles kompetanseheving gjennom året.

Vi i Kausvol gardsbarnehage skal bruke våre funn til å utvikle organisasjonen basert på de identifiserte behov.

Du har nå kommet til endes i årets årsplan. Dersom du har spørsmål eller forslag til endringer så kontakt oss ☺. Vi er her for barnet ditt og deg, og jobber alt vi kan for å få dagene gode for barn, foreldre og ansatte.

